

**Powiatowy Urząd Pracy  
w Żywcu**

**MONITORING ZAWODÓW  
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH  
W POWIECIE ŻYWIECKIM  
za II półrocze 2010 ROKU**

**Żywiec, marzec 2011**

## **I. WSTĘP**

Niniejsza analiza struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy w II półroczu 2010 roku, zgodnie z wytycznymi Departamentu Rynku Pracy, oparta została na Klasyfikacji zawodów i specjalności, która została wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Nowa Klasyfikacja zawodów i specjalności weszła w życie w dniu 1 lipca 2010r.

Ponieważ nowa klasyfikacja zawodów i specjalności obowiązuje od II połowy 2010r. poniższy raport dotyczy wyłącznie II półrocza 2010r., a nie narastająco całego roku, jak to miało miejsce w poprzednich latach.

Głównym celem raportu jest zidentyfikowanie zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych oraz określenie skali intensywności deficytu czy nadwyżki siły roboczej w powiecie żywieckim w okresie od 1 lipca 2010r. do 31 grudnia 2010r. oraz napływających ofert pracy zgłoszonych w tym okresie przez pracodawców.

Raport ma charakter diagnostyczny i powinien stanowić nie tylko wskazówkę dla osób wybierających zawód, ale też pozwolić zaplanować odpowiednie kierunki szkoleń, staży oraz przygotowania zawodowego dorosłych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie.

## **II. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW**

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu zarejestrowanych na koniec 2010r. było 7278 bezrobotnych, w tym:

- 6123 bezrobotnych posiadało zawód (84,1%);
- 1155 bezrobotnych było bez zawodu (15,9%).

Osoby bezrobotne nie posiadające zawodu to osoby bez kwalifikacji zawodowych, czyli takie, które nie posiadają kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Również do tych osób zalicza

się osoby bez doświadczenia zawodowego, czyli takie które były zatrudnione, wykonywały inną pracę zarobkową lub prowadziły działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 6 miesięcy. Przede wszystkim są to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz średnim ogólnokształcącym.

W okresie od lipca do grudnia 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu zarejestrowało się 5446 osób bezrobotnych. 4221 zarejestrowanych w tym okresie bezrobotnych to osoby poprzednio pracujące. 1235 to osoby dotychczas niepracujące, natomiast 10 osób zostało zwolnionych z przyczyn zakładu pracy.

Analizując napływ osób bezrobotnych w okresie od lipca do grudnia 2010 roku obserwujemy, iż był on największy w grupie osób bez zawodu i wynosił 821 osób.

Z analizy danych statystycznych zawartych w załączniku nr 3 do MPiPS-01 według stanu na koniec 2010 roku wynika, że 168 osób bezrobotnych bez zawodu przebywało w rejestrze powyżej 12 miesięcy (tj. 14,4%). Świadczy to o tym, iż osoby te mają trudności w znalezieniu pracy na lokalnym rynku pracy.

W poniższej tabeli przedstawiono grupy zawodowe, które są najliczniejsze pod względem liczby osób bezrobotnych według stanu na koniec 2010 roku. W tabeli tej przedstawiono również napływ osób bezrobotnych w II półroczu 2010 roku oraz liczbę osób długotrwale bezrobotnych.

**Tabela nr 1:** Klasyfikacja 10 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych

Lp.	Zawód (kwalifikacje zawodowe)	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Napływ osób bezrobotnych od lipca do grudnia 2010 roku	Liczba osób bezrobotnych przebywających w rejestrze powyżej 12 miesięcy
1	Sprzedawca	366	207	111
2	Krawiec	304	157	115
3	Technik mechanik	184	137	47
4	Tokarz	151	60	55
5	Ślusarz	143	72	56
6	Robotnik placowy	143	77	46
7	Robotnik gospodarczy	125	80	41
8	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	122	63	50
9	Kucharz	119	55	50
10	Stolarz	119	78	33

*Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Żywiec*

Analizując powyższe dane można zauważyć, że najliczniejszą grupą stanowiącą 4,9 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych to sprzedawcy (według stanu na 31 grudnia

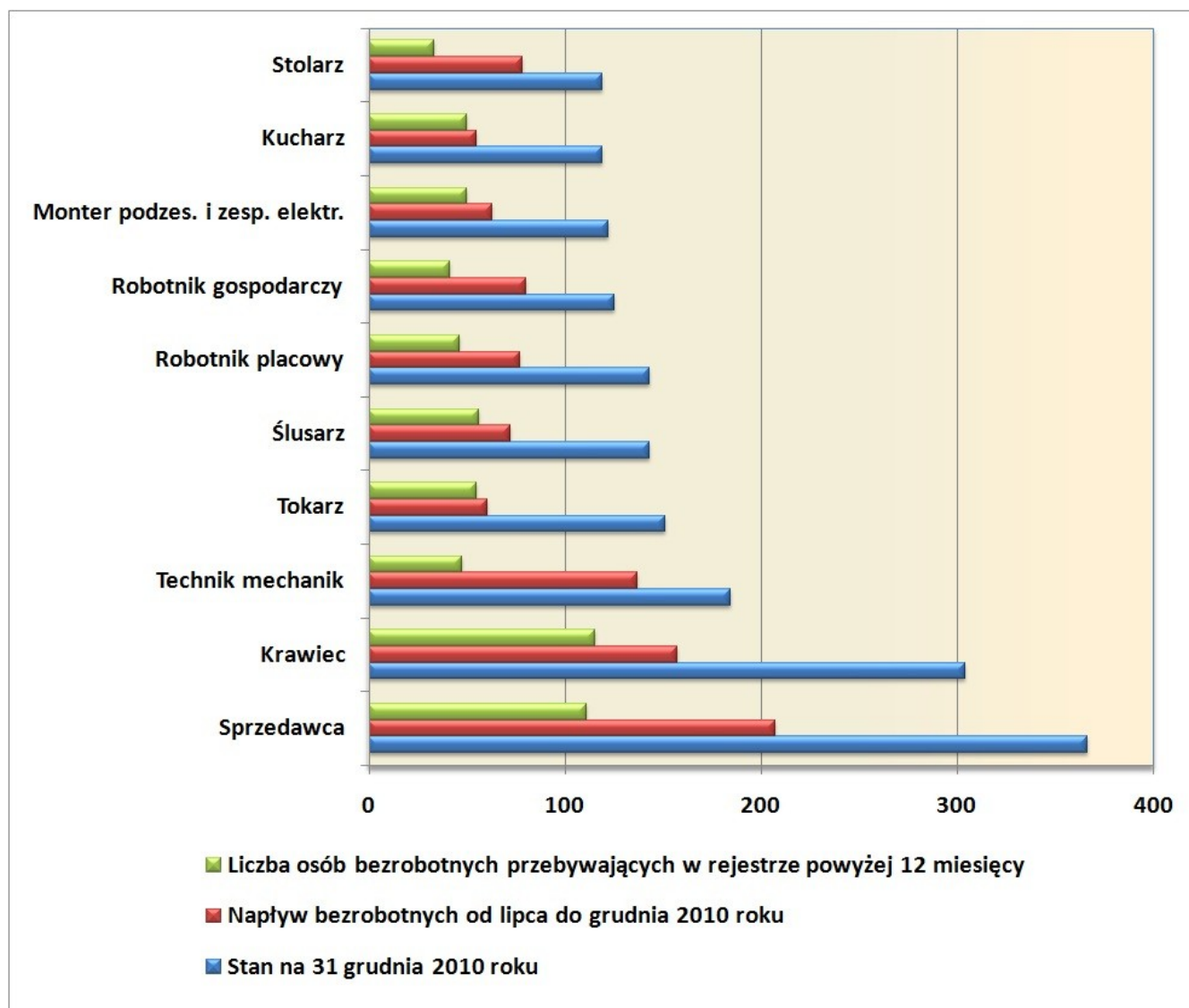
2010 roku w ewidencji osób bezrobotnych było aż 366 osób). Również w tej grupie odnotowano największy napływ w II półroczu 2010 roku, który wynosił 207 osób.

Kolejną największą grupą zawodową zaprezentowaną w powyższej tabeli są bezrobotni posiadający zawód krawiec – według stanu na koniec 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu było ich 304 (4,2 % ogółu bezrobotnych). Również należy zaznaczyć, iż napływ do ewidencji osób posiadających zawód krawiec w II półroczu 2010 roku był duży i wynosił 157 osób.

Następną co do wielkości grupą zawodową są technicy mechanicy – w ewidencji osób bezrobotnych na koniec 2010 roku w ewidencji były 284 osoby (3,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych). Zauważyć można, iż liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie w okresie od lipca do grudnia 2010 roku nie jest tak duża jak w grupie sprzedawca, czy krawiec, bo tylko 47 osób.

Natomiast według stanu na koniec 2010 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych tj. pozostających w rejestrze powyżej 12- tu miesięcy jest największa w grupie krawiec (115 osób), sprzedawca (111 osób) oraz ślusarz (56 osób).

**Wykres nr 1:** Najliczniejsze grupy zawodowe w powiecie żywieckim (stan na 31.12.2010r.).



Stawiane przez pracodawców wysokie wymagania dotyczące kwalifikacji, dyspozycyjności i doświadczenia zawodowego powodują, że wielu bezrobotnych nie jest w stanie im sprostać.

Przeważająca część osób długotrwale bezrobotnych utraciła pracę na skutek likwidacji zakładów pracy lub zwolnień grupowych, na własną prośbę lub z innych powodów.

Pogarszająca się sytuacja na rynku pracy wpływa negatywnie na poziom życia osób tracących pracę, bezrobotnych.

### III. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODOWYCH

Od lipca do grudnia 2010r. do tut. Urzędu wpłynęło 763 zgłoszeń o wolnych miejscach pracy i jest to liczba wyższa o 59 ofert w porównaniu do I półrocza 2010r. - wskaźnik ten wzrósł o 8,38%. W ogólnej liczbie zgłoszonych miejsc pracy 170 stanowią oferty pracy niesubsydiowanej.

W II półroczu 2010r. zorganizowano 1 giełdę pracy na stanowisko: pracownik ochrony fizycznej, w której uczestniczyło 18 osób bezrobotnych.

W omawianym okresie pośrednicy pracy zwizytowali 232 pracodawców z terenu powiatu żywieckiego. Do współpracy pozyskano 102 nowych pracodawców.

Przedstawiona poniżej analiza ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu dotyczyła ofert pracy niesubsydiowanej oraz przyjętych do realizacji miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, przygotowania zawodowego dorosłych, staży i prac społecznie użytecznych.

W tabeli nr 2 uwzględniono zawody o największej liczbie miejsc pracy (wybrano oferty powyżej 10 miejsc zatrudnienia) oraz liczbę osób w danym zawodzie, które figurowały w rejestrze osób bezrobotnych wg. stanu na dzień 31.12.2010r.

**Tabela nr 2:** Oferty pracy według zawodów w II półroczu 2010r. oraz liczba osób zarejestrowanych wg stanu na 31.12.2010r.

Lp	Zawód	Kod zawodu	Liczba ofert	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2010r.
1.	Robotnik gospodarczy	515303	110	125
2.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	411090	74	3
3.	Robotnik budowlany	931301	54	112
4.	Sprzedawca	522301	47	366
5.	Stolarz	852205	28	119
6.	Krawiec	753105	22	304
7.	Kierowca samochodu osobowego	832203	19	36
8.	Kucharz	512001	17	119
9.	Operator koparko ładowarki	811105	17	2
10.	Robotnik placowy	961302	17	143
11.	Opiekunka dziecięca	325905	14	2
12.	Kelner	513101	14	51
13.	Ślusarz	722204	12	143
14.	Mechanik samochodów osobowych	723105	11	87

*Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu*

Analizując powyższe dane można zauważyć, że pracodawcy zgłaszali oferty pracy na pracowników do wykonywania prac prostych, niewymagających posiadania określonego wykształcenia np.: robotnik gospodarczy, robotnik budowlany.

Najwięcej ofert pracy było dla robotnika gospodarczego i pracownika biurowego. Należy jednak zaznaczyć, że w większości były to miejsca pracy subsydiowanej (między innymi staże, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne i roboty publiczne). Oznacza to, że zapotrzebowanie na pracowników w w/w zawodach istnieje, jednak nie gwarantuje stałych miejsc pracy.

Wśród zawodów o największej liczbie ofert pracy 11 z nich to zawody, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych przewyższa liczbę zgłaszanych ofert (w Tabeli nr 2 zaznaczono to pogrubionym drukiem). Dla najliczniejszej grupy tj. – sprzedawców Urząd dysponował 47 ofertami pracy. Liczbę ofert na powyższe stanowisko zawyżają oferty pracy w ramach odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Na podstawie Tabeli nr 2 można także zauważyć, że zawody tj. sprzedawca, krawiec, robotnik placowy czy ślusarz charakteryzują się największym deficytem. Jednakże pomimo deficytu osoby posiadające zawód sprzedawca i krawiec miały szansę na podjęcie zatrudnienia, gdyż dla tych osób tut. Urząd dysponował 69 ofertami pracy, co stanowi 9% ogółu zgłoszonych wolnych miejsc pracy.

Oferty pracy zgłaszane w pozostałych zawodach bardzo często zawierały dodatkowe wymagania tj.: doświadczenie zawodowe, dodatkowe umiejętności, uprawnienia zawodowe.

**Tabela nr 3 :** Oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010r. wg grup zawodowych.

Lp	Kod dwucyfrowy grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010r. – udział %
1.	51	Pracownicy usług osobistych	20,96
2.	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	11,40
3.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	8,51
4.	52	Sprzedawcy i pokrewni	8,12
5.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	7,73
6.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	4,98
7.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,84

8.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni	4,71
9.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,32
10.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	4,06

*Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu*

\*Dane procentowe nie stanowią 100% zgłaszanych ofert pracy – wybrano najczęściej zgłaszane oferty pracy wg grup zawodowych

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że wśród 10 grup zawodów z największą liczbą ofert były grupy zawodowe:

1. Pracownicy usług osobistych – były to miejsca pracy zgłaszane przez pracodawców przede wszystkim z branży turystycznej i usługowej.
2. Sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni - na ogół były to propozycje pracy związane z pracami subsydiowanymi dla pracowników biurowych w jednostkach administracji publicznej, jednostkach samorządowych oraz nielicznych przedsiębiorstwach handlowo-usługowych.
3. Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – były to miejsca pracy zgłaszane przez firmy budowlane i transportowe z terenu powiatu żywieckiego.
4. Sprzedawcy i pokrewni - te miejsca pracy tworzono głównie w marketach oraz małych przedsiębiorstwach handlowo-usługowych.
5. Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni - były to miejsca pracy zgłaszane przez piekarnie i cukiernie oraz zakłady specjalizujące się w obróbce drewna.
6. Kierowcy i operatorzy pojazdów - były to na ogół miejsca pracy zgłaszane przez firmy transportowe, budowlane i produkcyjne.
7. Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – były to przede wszystkim miejsca pracy subsydiowane w firmach produkcyjnych.
8. Robotnicy budowlani i pokrewni - były to miejsca pracy zgłaszane przez firmy budowlane i małe zakłady produkcyjne z terenu powiatu żywieckiego.
9. Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych - były to zazwyczaj pojedyncze wolne miejsca pracy zgłaszane przez firmy produkcyjne głównie z terenu powiatu żywieckiego.



10. Średni personel do spraw biznesu i administracji - były to miejsca pracy w agencjach ubezpieczeniowych, kredytowych oraz pojedyncze miejsca pracy w administracji publicznej i samorządowej.

#### **IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH**

W celu dokonania pełnego rozpoznania sytuacji osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy i uzyskania informacji, które zawody w najwyższym stopniu generują bezrobocie opracowany został wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów. Wskaźnik ten określa średni udział liczby ofert pracy zgłoszonych w ciągu miesiąca przez pracodawców do urzędu pracy do średniej liczby osób zarejestrowanych w ciągu tego miesiąca jako osoby bezrobotne.

Zawód deficytowy charakteryzuje się liczbą ofert przewyższającą liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie. Z kolei o zawodzie nadwyżkowym mówimy, gdy liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje w danym zawodzie wyższa jest od liczby ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie żywieckim za II półrocze 2010 roku przeprowadzono w oparciu o następujące dane statystyczne: napływ bezrobotnych, liczba zgłoszonych ofert pracy oraz liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec m-ca grudnia 2010r. Dane te odnoszą się do 690 zawodów i specjalności.

Osoby bezrobotne pozostające w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w II półroczu 2010r. zostały sklasyfikowane w 329 grupach zawodowych; napływ osób bezrobotnych oszacowano w obszarze 690 zawodów; napływ ofert pracy także sklasyfikowano w 690 zawodach.

Na koniec grudnia 2010 roku wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych największe grupy zawodowe stanowili: robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni - 12,52%, robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 10,97%, średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych - 10,46%, pracownicy usług osobistych - 8,31%, sprzedawcy i pokrewni - 6,74%.

**Tabela nr 4:** Ranking zawodów w oparciu o największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w II półroczu 2010r.

Lp	ZAWÓD	KOD	LICZBA BEZROBOTNYCH	LICZBA KOBIET	W TYM POWYŻEJ 12 MIESIĘCY
1.	Sprzedawca	522301	366	348	111
2.	Krawiec	753105	304	303	115
3.	Technik mechanik	311504	184	18	47
4.	Tokarz w metalu	722314	151	19	55
5.	Ślusarz	722204	143	11	56
6.	Robotnik placowy	961302	143	48	46
7.	Robotnik gospodarczy	515303	125	47	41
8.	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	821304	122	116	50
9.	Kucharz	512001	119	106	50
10	Stolarz	752205	119	7	33

*Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu*

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można zauważyć, że największą liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych w II półroczu 2010r. stanowili: sprzedawca – 366 osób i krawiec – 304 osoby. Warto zaznaczyć, że zawody wymienione w powyższej tabeli to właśnie zawody najliczniej reprezentowane przez ogół bezrobotnych. Można więc przypuszczać, iż osoby kończące edukację z takimi zawodami często mają problem z podjęciem zatrudnienia i pozostają w rejestrach bezrobotnych znacznie dłużej niż 12 miesięcy.

Niepokojącym jest jednak fakt, iż do rejestru bezrobotnych trafiają osoby z wyższym wykształceniem, dotyczy to w szczególności absolwentów szkół wyższych kończących kierunki pedagogiczne i administracyjne. Grono osób bezrobotnych powiększają także osoby kończące kształcenie bez wyuczonego zawodu tj. absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych.

Na koniec m-ca grudnia 2010r. w rejestrze osób bezrobotnych tut. Urzędu figurowało 499 osób posiadających wykształcenie wyższe najczęściej w takich zawodach jak: specjalista administracji publicznej – 42 osoby, specjalista do spraw marketingu i handlu – 38 osób, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 33 osoby, pedagog – 26 osób.

## IV.1 Zawody deficytowe

W rankingu zawodów deficytowych możemy wyodrębnić zawody wymagające wykształcenia zawodowego lub średniego oraz specjalnych uprawnień zawodowych np. prawo jazdy kat. B, czy T lub kurs na operatorów koparko - ładowarki. Największy deficyt obserwujemy w takich zawodach jak: pozostali pracownicy obsługi biurowej, operator koparko - ładowarki, opiekunka dzieci w drodze do szkoły, opiekunka dziecięca, brukarz. Najmniejszy wskaźnik deficytu wykazują: kierowca samochodu osobowego, robotnik gospodarczy, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody.

**Tabela nr 5:** Zawody deficytowe w powiecie żywieckim w II półroczu 2010 roku

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w II półroczu 2010r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w II półroczu 2010r	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	12,3333	0,6667	-11,6667	18,5000
2	811105	Operator koparko ładowarki	2,8333	0,1667	-2,6667	17,0000
3	531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	1,6667	0,1667	-1,5000	10,0000
4	325905	Opiekunka dziecięca	2,3333	0,3333	-2,0000	7,0000
5	711601	Brukarz	0,6667	0,1667	-0,5000	4,0000
6	332101	Agent ubezpieczeniowy	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
7	343901	Animator kultury	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
8	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
9	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
10	817290	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
11	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
12	262101	Archiwista	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
13	412001	Sekretarka	0,8333	0,5000	-0,3333	1,6667
14	712604	Monter instalacji CO i ciepłej wody	1,0000	0,6667	-0,3333	1,5000
15	332203	Przedstawiciel handlowy	1,1667	0,8333	-0,3333	1,4000

16	515303	Robotnik gospodarczy	18,3333	13,3333	-5,0000	1,3750
17	832203	Kierowca samochodu osobowego	3,1667	2,6667	-0,5000	1,1875

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

W analizowanym okresie dużą grupę stanowiły zawody deficytowe o największym współczynniku intensywności deficytu określanego jako max. Były to 54 zawody i specjalności. Oznacza to, że w danych zawodach w okresie objętym badaniem zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie odnotowano zarejestrowanych osób bezrobotnych. Przykładem takich zawodów są: urzędnik podatkowy, kierowca samochodu dostawczego, instruktor nauki jazdy, sprzedawca w stacji paliw, kominiarz, operator żurawia jezdniowego, operator kamery.

#### IV.2 Zawody zrównoważone

Zawody zrównoważone to takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. Zawody zrównoważone obrazuje Tabela nr 6.

**Tabela nr 6:** Zawody wykazujące równowagę w powiecie żywieckim w II półroczu 2010r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w II półroczu 2010r.	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w II półroczu 2010r	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	422602	Recepcjonista	1,1667	1,1667	0,0000	1,0000
2	721207	Spawacz ręczny gazowy	0,5000	0,5000	0,0000	1,0000
3	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
4	431101	Asystent do spraw księgowości	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
5	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
6	712303	Tynkarz	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
7	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych,	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000

		wychowawczych i opiekuńczych				
8	243107	Specjalista do spraw reklamy	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
9	252101	Administrator baz danych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
10	263202	Etnograf	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
11	311101	Laborant chemiczny	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
12	332302	Zaopatrzeniowiec	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
13	334390	Pozostali pracownicy administracji i sekretarze biura zarządu	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
14	431103	Technik rachunkowości	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
15	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
16	524902	Doradca klienta	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
17	711101	Konserwator budynków	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
18	711203	Zdun	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
19	712303	Dekarz	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
20	722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
21	722312	Szlifierz metali	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
22	911202	Palacz pieców zwykłych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000

*Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu*

W grupie zawodów zrównoważonych znajdują się zawody osób wykonujących prace zarówno fizyczne, jak i umysłowe. W II połowie 2010 roku 22 zawody charakteryzowały się równowagą na rynku pracy.

#### **IV. 3 Zawody nadwyżkowe**

W poniższej tabeli przedstawiono listę 30 zawodów (zgodnie z zaleceniami MPiPS), które zaliczają się do zawodów nadwyżkowych. Warto podkreślić, że zawody nadwyżkowe cechuje niedostosowanie do potrzeb lokalnego rynku pracy.

**Tabela nr 7: Zawody nadwyżkowe w powiecie żywieckim w II połowie 2010r.**

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II połowie 2010r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w II połowie 2010r.	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w II połowie 2010r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1	000000	Bez zawodu	0,0000	136,8333	136,8333	0,0000
2	311504	Technik mechanik	0,0000	22,8333	22,8333	0,0000
3	331403	Technik ekonomista	0,0000	14,1667	14,1667	0,0000
4	931301	Robotnik budowlany	9,0000	10,1667	1,1667	0,8852
5	514202	Kosmetyczka	0,8333	1,0000	0,1667	0,8333
6	713101	Malarz-tapeciarz	1,0000	1,3333	0,3333	0,7500
7	962902	Dozorca	0,3333	0,5000	0,1667	0,6667
8	941201	Pomoc kuchenna	1,1667	1,8333	0,6667	0,6364
9	432103	Magazynier	1,6667	2,8333	1,1667	0,5882
10	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle	0,6667	1,1667	0,5000	0,5714
12	331301	Księgowy	0,6667	1,1667	0,5000	0,5714
13	932101	Pakowacz	0,8333	1,5000	0,6667	0,5556
14	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,6667	1,3333	0,6667	0,5000
15	234201	Nauczyciel przedszkola	0,5000	1,0000	0,5000	0,5000
16	343101	Fotograf	0,3333	0,6667	0,3333	0,5000
17	514105	Technik usług fryzjerskich	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
18	515102	Intendent	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
19	523002	Kasjer handlowy	0,3333	0,6667	0,3333	0,5000
20	711501	Cieśla	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
21	811290	Prasowaczka ręczna	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
22	513101	Kelner	2,3333	5,0000	2,6667	0,4667
23	513202	Barman	0,8333	1,8333	1,0000	0,4545
24	411004	Technik prac biurowych	1,1667	2,8333	1,6667	0,4118
25	211301	Chemik	0,3333	0,8333	0,5000	0,4000
26	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	1,0000	2,5000	1,5000	0,4000
27	325402	Technik masażysta	0,5000	1,3333	0,8333	0,3750
28	752205	Stolarz	4,6667	13,0000	8,3333	0,3590
29	216602	Grafik komputerowy multimedialny	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
30	235205	Nauczyciel upośledzonych umysłowo	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333

*Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu*

W II półroczu spośród zawodów nadwyżkowych możemy wyodrębnić:

- 65 zawodów i specjalności, w których odnotowano zarówno napływ ofert pracy, jak i osób bezrobotnych. Do tej grupy możemy zaliczyć następujące zawody nie wymienione

w powyższej tabeli np.: sprzedawca, architekt, kucharz, robotnik placowy, krawiec, kierowca autobusu, fizjoterapeuta, technik dentystyczny, ślusarz, technik administracji.

- 414 zawodów, dla których nie odnotowano ofert pracy, natomiast rejestrowały się osoby bezrobotne. Do tej licznej grupy możemy zaliczyć następujące zawody i specjalności np.: chemik, matematyk, inżynier inżynierii środowiska, inżynier mechanik, inżynier włókiennik, pedagog, technik mechanik, technik ekonomista, technik hotelarstwa, rolnik, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, monter podzespołów i zespołów elektronicznych,

- 101 zawodów, w których nie wystąpił w badanym okresie napływ ofert pracy ani osób bezrobotnych np.: kierownik działu marketingu, inżynier odlewnik, położna, nauczyciel techniki, analityk pracy, bibliotekoznawca, maszynistka, konduktor, blacharz budowlany, monter elektronik, palacz kotłów parowych, operator suwnic, wagowy.

Analizując 65 zawody nadwyżkowe można stwierdzić, że nadwyżka siły roboczej widoczna jest w zawodach wymagających różnego poziomu wykształcenia. Wśród zawodów nadwyżkowych znalazły się zawody dla osób posiadających wykształcenie podstawowe i zawodowe takie, jak: robotnik budowlany, pomoc kuchenna czy ślusarz, wykształcenie średnie np.: technik masażysta, intendent, księgowy; wykształcenie wyższe np.: chemik, nauczyciel nauczania początkowego czy architekt.

Dużą grupę osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie reprezentują osoby nie posiadające żadnego zawodu. Na koniec II półrocza 2010r. w rejestrze bezrobotnych figurowało 1155 osób bez zawodu, dla których tut. urząd nie dysponował ofertami pracy. Nie jest to jednoznaczne z tym, że brak jest ofert pracy dla osób o najniższych kwalifikacjach. Osoby bezrobotne nie posiadające kwalifikacji zawodowych korzystają z ofert pracy dla pracowników gospodarczych czy sprzątaczek.

## **V. WNIOSKI**

Przedstawiona analiza nie odzwierciedla w pełni sytuacji na rynku pracy powiatu żywieckiego. Obejmuje okres półroczny i dane zebrane w ramach obowiązującej sprawozdawczości. Powyższa analiza opiera się tylko na zawodzie podanym do statystyk. Nie obejmuje pełnych informacji o zawodach zarówno wyuczonych, jak i wykonywanych, stażu pracy, posiadanych uprawnieniach, umiejętnościach, znajomości języków obcych, czy posiadaniu stopnia niepełnosprawności.

Zestawienie ofert wpływających do tut. Urzędu także nie zawiera pełnych informacji np.: czy były to oferty subsydiowane. W II półroczu 2010r. Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu najwięcej ofert pracy posiadał dla robotników gospodarczych. Warto zaznaczyć, że były to przede wszystkim oferty prac społecznie użytecznych czy robót publicznych. Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu dysponował również ofertami pracy dla pracowników obsługi biurowej, ale były to na ogół miejsca zorganizowane w ramach staży.

Wiele osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie nie posiada żadnego zawodu. Ważne jest zatem podejmowanie działań zmierzających do umożliwienia zarejestrowanym osobom zdobycia zawodu bądź też nabycie uprawnień umożliwiających podjęcie pracy na danym stanowisku.

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy wg zawodów nasuwają się następujące spostrzeżenia:

- 1) Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Żywiec w II półroczu 2010r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby z zawodem sprzedawca 366 osób, krawiec 604 osoby i technik mechanik 184 osoby,
- 2) Największy „napływ” bezrobotnych odnotowano wśród takich zawodów jak: technik mechanik, sprzedawca, krawiec, stolarz, kucharz małej gastronomii,
- 3) Najwięcej ofert pracy zgłoszonych do Urzędu w II połowie 2010r. było dla robotnika gospodarczego, pracownika biurowego, robotnika budowlanego, sprzedawcy i stolarza.
- 4) Do zawodów deficytowych zaliczyć możemy m.in.: pracownika obsługi biurowej, operatora koparko - ładowarki, opiekunkę dzieci w drodze do szkoły.
- 5) Zawody nadwyżkowe to m.in.: technik mechanik, technik ekonomista, magazynier, kelner, stolarz.

Powyższa analiza pozwala na określenie aktualnych potrzeb lokalnego rynku pracy. Podkreślić jednak należy, że skupiają się one nie tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych zdobytych w czasie trwania nauki w szkole, czy na kursach doszkalających, ale także na dodatkowych umiejętnościach interpersonalnych np.:



elastycznego podejścia do oczekiwań pracodawców, czy uwzględnianiu kilkakrotnego przekwalifikowania na przestrzeni całej kariery zawodowej. Obecnie wiele osób pracuje w zawodach nie związanych z zawodem wyuczonym.

Biorąc pod uwagę powyższe opracowanie można stwierdzić, że ważnym czynnikiem dla lokalnego rynku pracy jest jakościowy rozwój zasobów ludzkich, rozwijanie systemu edukacji, szkoleń i poradnictwa zawodowego a przede wszystkim prowadzenie polityki spójności między rynkiem pracy a systemem edukacji i monitorowanie potrzeb pracodawców w tym zakresie.

Opracowali:

**Dorota Tomasik**

**Ryszard Pawełek**